

מדינת ישראל
משרד האוצר

מענק הכנסה

מהיום שווה יותר לעבוד

כל מה שרצית לדעת על קבלת מענק
"מס הכנסה שלילי"

עבור שנת המס 2011
שכירים ועצמאים

כל מה שרצית לדעת על קבלת מענק "מס הכנסה שלילי" עבור שנת המס 2011 - שכירים ועצמאים

מהו חוק "מס הכנסה שלילי"?

ב- 27 בדצמבר 2007 נחקק החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים - חוק "מס הכנסה שלילי".
מטרות החוק, בין היתר, הינן להוות כלי לתמרוץ השתתפות עובדים בשוק העבודה, להגדיל את הכנסתם הפנויה של העובדים ברמות השכר הנמוכות, ולצמצם את הפערים הכלכליים. להלן דברי ההסבר לחוק, לרבות התיקונים שחלו בו עד ליום 31.12.2011.

מי זכאי לקבל מענק עבור שנת 2011?

הינד זכאי לקבל מענק בשנת 2012 (עבור שנת המס 2011), אם הינד **"עובד" (שכיר) ו/או "עצמאי", שבשנת המס 2011, עמדת בכל** שלושת התנאים הבאים:

1. הינד "עובד" (שכיר) ו/או "עצמאי" ומלאו לך 23 שנים ויש לך ילדים או שמלאו לך 55 שנים ומעלה, גם ללא ילדים, והיתה לך הכנסת עבודה ו/או הכנסה מעסק ומשלח יד בשנת המס 2011.

הבהרות:

"עובד" - יחיד שהוא תושב ישראל, שמלאו לו 23 שנים ושהייתה לו **הכנסת עבודה**, בשנת המס 2011, **למעט** המקרים הבאים:

מי שכל הכנסותיו מעבודה התקבלו ממעביד שהוא **"קרוב" או מ"חבר בני אדם"** שהוא **או "קרובו"** בעלי שליטה בו (מחזיקים מעל 10% בחברה).

כמו כן, מי שהכנסותיו מעבודה התקבלו ממעביד **שאינו "קרוב"** ובכל אותם חודשי עבודה, קיבל גם הכנסת עבודה ממעביד **שהוא "קרוב"**.

יובהר כי, מי שהיו לו הכנסות מעבודה שהתקבלו ממעביד **שהוא "קרוב"** וגם ממעביד **שאינו "קרוב"**, יהיה זכאי לקבלת מענק **רק** עבור החודשים בהן **לא** התקבלה במקביל הכנסה ממעביד **שהוא "קרוב"**.

"קרוב" לעניין זה הוא: בן זוג, אח, אחות, הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן הזוג ובן זוגו של כל אחד מהם.

דוגמאות:

א. תובע שהייתה לו הכנסת עבודה בחודשים ינואר-דצמבר ממעביד **שהינו "קרוב"** וגם הכנסת עבודה בחודשים ינואר-יולי ממעביד **שאינו "קרוב"**, **אינו זכאי** לקבלת מענק **"מס הכנסה שלילי"**.

ב. תובע שהייתה לו הכנסת עבודה בחודשים ינואר-יולי ממעביד שהינו "קרוב" וגם הכנסת עבודה בחודשים ינואר-דצמבר ממעביד שאינו "קרוב", יהיה זכאי לקבלת מענק "מס הכנסה שלילי" עבור החודשים אוגוסט-דצמבר **בלבד**.

"הכנסת עבודה" - משכורת, הכנסת עבודה **ממשק בית** וכד' ובכלל זה כל טובת הנאה שקיבל העובד ממעבידו.

בגדר טובות הנאה נכללים תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל אחזקת רכב או טלפון, תשלומים עבור שכר לימוד, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, שווי שימוש ברכב או במכשיר סלולארי (רדיו טלפון נייד), שהועמד לרשותו של העובד וכדומה.

"עצמאי" - יחיד תושב ישראל שהיתה לו **הכנסה מעסק או משלח יד** בשנת המס 2011. **"הכנסה מעסק ומשלח יד"** - השתכרות או ריווח מכל עסק או משלח יד שעסקו בו תקופת זמן כלשהי, או מעסקה או מעסק אקראי בעל אופי מסחרי, לאחר הניכויים שהותרו ממנה לפי כל דין - למעט ניכויים המצוינים בחוק (לדוגמה: ניכויים בשל תשלומים לקרן השתלמות לעצמאים, בשל תשלומים לביטוח לאומי וכיוצ"ב) ולפני קיזוזים (הפסדים) **ופטורים** שהותרו ממנה לפי כל דין.

"ילד" - מי שטרם מלאו לו 19 שנים במהלך שנת המס שבשלה נתבע המענק. **לדוגמא:** לגבי בקשה לקבלת מענק המוגשת בשנת 2012 (עבור שנת המס 2011), נדרש שעד ליום **31.12.11** טרם מלאו לילד 19 שנה.

2. במועד כלשהו במהלך שנת המס 2011, מעבר לדירת מגורים יחידה, לא היה בבעלותך או בבעלות בן-זוגך או בבעלות ילדך התלוי בך כלכלית, ביחד או לחוד, **זכות במקרקעין** (כגון: דירה, חנות, מגרש וכדומה), בין בישראל ו/או מחוץ לישראל, שחלקכם בזכות עולה על 50%.

3. מתקיים לגביך אחד מהשניים:

3.1 **אם יש לך ילד אחד או שניים או שגילך 55 שנים ומעלה גם ללא ילדים** - התוצאה המתקבלת מחלוקת סך כל "הכנסת העבודה" ו/או "הכנסה מעסק/משלח יד" בשנת המס 2011, במספר חודשי העבודה שלך **בפועל** (כשכיר ו/או כעצמאי אך לא יותר מ- 12 חודשים) בשנה זו, **גבוהה מ- 2,000 ₪ ונמוכה מ- 5,935 ₪**.

3.2 **אם יש לך שלושה ילדים או יותר** - התוצאה המתקבלת מחלוקת סך כל "הכנסת העבודה" ו/או "הכנסה מעסק/משלח יד" בשנת המס 2011, במספר חודשי העבודה שלך **בפועל** (כשכיר או כעצמאי אך לא יותר מ- 12 חודשים) בשנה זו, **גבוהה מ- 2,000 ₪ ונמוכה מ- 6,502 ₪**.

מהם התנאים לקבלת המענק?

1. על מנת לקבל את המענק נדרשת הגשת תביעה (כמפורט בהמשך העלון).
את התביעה לקבלת מענק עבור שנת המס **2011**, עליך להגיש לכל המאוחר עד ליום ה- **30 בספטמבר 2012**.
2. "עצמאי" ו/ או "עובד" (שכיר) החייב בהגשת דו"ח למס הכנסה או שכן זוגו חייב בהגשת דו"ח כאמור - **הוגש הדו"ח השנתי באופן "מקוון" עד לתאריך 31 במאי 2012.**
יובהר כי, נישום שניתנה לו אורכה להגשת הדו"ח כאמור, הוגש הדו"ח עד למועד האורכה שניתנה לו.
3. הוגש על ידי המעביד דו"ח 126/856 לשנת המס 2011 באופן "מקוון" עד לתאריך **30 באפריל 2012**.

כיצד יש להגיש תביעה?

1. לשם הגשת תביעה, עליך להגיע באופן אישי לאחד **מסניפי/סוכנויות הדואר** הפזורים ברחבי הארץ, ולהצטייד **בתעודת זהות והעתק המחאה או אישור רשמי מהבנק** המעיד על **ניהול חשבון בנק על שמך**, אליו הינך מעוניין שיועבר המענק.
שים לב: התביעה היא **אישית** ואין שום אפשרות להגיש תביעה עבור אדם אחר, גם לא תוך הצגת תעודה מזהה של אותו אדם ו/או ייפוי כוח ו/או כל מסמך אחר המעיד על זכותו לייצוג.
 - הגשת התביעה אינה כרוכה בתשלום!**
 2. בסניף הדואר עליך להזדהות בפני פקיד הדואר ולתת את הפרטים הבאים:
 - מס' מעסיקים (לרבות מעסיקים במשק בית ולמעט פנסיה) שהיו לך ולבן/בת זוגך בשנת המס 2011.
 - האם עבדת כ"עצמאי" בשנת המס 2011.
 - כתובת למשלוח דואר.
 - פרטי חשבון בנק אליו יועבר המענק.
 3. בסיום מילוי כל הפרטים שצוינו לעיל, פקיד הדואר ידפיס את כל הפרטים על גבי טופס התביעה.
- הטופס יכלול שני חלקים הניתנים להפרדה:**
- **החלק העליון** של הטופס ישאר בידי התובע ויהווה אישור קבלה על הגשת התביעה לקבלת המענק כשהוא כולל את מס' התביעה, תאריך הגשת התביעה, שנת המס בגינה הוגשה התביעה, וחלק מנתוני התביעה.
 - כמו כן, פרטים על מס' הטלפון של מוקד המידע הטלפוני ופרטי אתר האינטרנט של רשות המסים.

יש לשמור על טופס התביעה לשם קבלת מידע **במוקד המידע הטלפוני שמספרו: 4954*** (כוכבית מסים), 1-222-4954 או 5656400 - 02, או לשם קבלת מידע אישי באינטרנט. מספר התביעה המודפס על גבי הטופס, ישמש לצורך הזדהות לקבלת פרטים בנוגע לתביעה שהוגשה, במוקד המידע הטלפוני והינו הכרחי לצורך מסירת פרטים.

• **החלק התחתון** ישאר בידי פקיד הדואר וישמש כטופס הצהרה אשר יכיל את כל נתוני התביעה לקבלת מענק ונתוני הפונה כמפורט לעיל וההצהרה כפי שמופיעה בטופס התביעה.

על חלק זה יחתים פקיד הדואר את הפונה על נכונות הפרטים ועל עמידה בתנאי הזכאות לקבלת המענק.

4. במידה ומסרת בתביעה שהגשת ידיעה כוזבת בנוגע לכל דבר או עניין המשפיעים על זכאותך למענק, הינך עובר עבירה פלילית, שדינה עד שנת מאסר. בנוסף, לא תהא זכאי לקבלת מענק בשנה שבשלה נתבע המענק וכן במשך שנתיים נוספות.

כיצד נבדקת הזכאות וכיצד נקבע גובה המענק?

1. לאחר הגשת התביעה בסניף הדואר, בודקת רשות המסים באופן ממוחשב האם הינך עומד בתנאי הזכאות, כגון: מצב אישי (גיל + מסי ילדים), מספר הנכסים שבבעלות ה"תא המשפחתי" ועוד.

במידה והינך עומד בתנאי הזכאות, יחושב סכום המענק המגיע.

2. הבדיקה מתבצעת תוך הצלבת המידע שנמסר בתביעה שהוגשה, עם המידע שהתקבל מהמעבידים/המעסיקים, נתוני המוסד לביטוח לאומי, הדו"ח השנתי שהוגש למס הכנסה (במקרים הרלוונטיים) ועוד.

שים לב: אם הינך עובד שכיר, שמעסיקך לא הגיש דו"ח 126 כאמור, על מנת שלא לעכב את הטיפול בתביעתך, תועבר אליך פנייה להשלמת פרטים חסרים (לדוגמה: הגשת טופס 106).

3. רשות המסים תקבע עד תום 90 ימים ממועד הגשת התביעה או עד ה- 15 ביולי של שנת 2012, **לפי המאוחר**, את זכאותך למענק ואת סכום המענק. מועד הגשת התביעה יחשב כמועד בו הוגשה התביעה **במלואה**, ובכלל זה הגשת מסמכים נוספים במידת הצורך, כגון בדוגמה שצוינה בסעיף 2 לעיל.

4. **רשות המסים רשאית, ביוזמתה או לפי דרישתך לתקן את קביעתה כאמור, בתוך שלוש שנים מיום שניתנה, אם נתגלו עובדות חדשות או נמצא כי נפלה טעות בקביעת המענק.**

מה יהיה סכום המענק המתקבל ?

1. סכום המענק לו אתה זכאי מושפע מגובה הכנסת העבודה, הכנסות מעסק ומשלח יד, ומהכנסות נוספות שלך (שאינן ממשכורת) וכן מהכנסות בן הזוג מעבודה, מעסק ומשלח יד והכנסות נוספות. כמו כן, ממספר ילדיך וגילך.

2. דוגמאות*:

מגיש תביעה שיש לו שלושה ילדים לפחות	
סכום המענק החודשי (₪) המגיע	גובה ההכנסה החודשית הממוצעת (₪)
0	2,000
120	2,001
238	2,500
355	3,000
460	3,470-4,630
372	5,000
256	5,500
20	6,502
0	6,503 ומעלה

מגיש תביעה שיש לו ילד אחד או שני ילדים או שמלאו לו 55 שנה ומעלה (גם ללא ילדים)	
סכום המענק החודשי (₪) המגיע	גובה ההכנסה החודשית הממוצעת (₪)
0	2,000
80	2,001
161	2,500
241	3,000
320	3,470-4,630
235	5,000
120	5,500
20	5,934
0	5,935 ומעלה

* הסכומים נכונים לפי המדד הידוע ב- 1.6.2011 ויעודכנו ב- 1.6.2012, בהתאם להוראות החוק. סכומי המענק לעיל, נכונים למי שיש לו הכנסת עבודה ו/או מעסק ומשלח יד בלבד ואין לו הכנסות נוספות (שאינן ממשכורת, מעסק ומשלח יד) כהגדרתן בחוק. לאור העובדה שהמענק מתייחס להכנסות הכוללות של משק הבית כולל שני בני הזוג, הרי ש"הכנסה נוספת" של מגיש התביעה או הכנסות של בן/בת הזוג מעבודה, מעסק, ממשלח יד או מהכנסות נוספות, עלולה להקטין את סכום המענק או לשלילתו (כפי שיפורט להלן).

3. אם שולם לך מענק בסכום הנמוך מסכום המענק שאתה זכאי לו, ישולם לך הסכום החסר, כשהוא נושא הפרשי הצמדה וריבית.

אם שולם לך מענק בסכום העולה על סכום המענק שאתה זכאי לו, תידרש להחזיר את הסכום ששולם לך ביתר, תוך 90 ימים מיום שקיבלת את הדרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה.

מהם המקרים בהם יפחת המענק?

1. גובה המענק מושפע מ"הכנסה נוספת" (שאינה הכנסת עבודה) וגם מהכנסות בן זוגך. אם יש לך "הכנסה נוספת" או שלבן זוגך יש הכנסה ממשכורת, מעסק ומשלח יד ו/או "הכנסה נוספת", גובה המענק יפחת בהתאם לגובה ההכנסות האמורות.
 2. "הכנסה נוספת": נחשבת אחת מההכנסות הבאות:
 - קצבה שהיא הכנסה לפי סעיף 5(2) לפקודת מס הכנסה (לדוגמא: פנסיה).
 - למעט קצבה המשולמת לעובד בשל נכות, אובדן כושר עבודה או מות בן/בת הזוג.
 - גמלת נפגעי עבודה ו/או נפגעי תאונות המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי.
- בדיקת מצב התביעה שהוגשה בסניף הדואר, סימולטור לבדיקת הזכאות וחישוב המענק המגיע, ופרטים נוספים על אופן החישוב של גובה המענק (בצירוף דוגמאות), ניתן לראות באתר האינטרנט של רשות המסים שכתובתו www.mof.gov.il/taxes.**

כיצד יתקבל המענק?

1. "עובד" (שכיר) - אם הינך "עובד" (שכיר) או שהינך "עצמאי" שיש לו גם הכנסת עבודה חודשית ממוצעת העולה על 2,000 ₪:
 - הוגשה תביעה עד יום 31 במרץ 2012, ישולם המענק בארבעה תשלומים שווים במועדים אלה: 15 ביולי 2012, 15 באוקטובר 2012, 15 בינואר 2013 וב- 15 באפריל 2013.
 - הוגשה תביעה עד יום 30 ביוני 2012, ישולם המענק בשלושה תשלומים שווים במועדים אלה: 15 באוקטובר 2012, 15 בינואר 2013 וב- 15 באפריל 2013.
 - הוגשה תביעה עד יום 30 בספטמבר 2012, ישולם המענק בשני תשלומים שווים במועדים אלה: 15 בינואר 2013 וב- 15 באפריל 2013.
2. "עצמאי" - אם הינך עצמאי, סכום המענק יקוזז כנגד המס שאתה חייב בו בשל הכנסה מכל מקור שהוא, לרבות שבח, בשנת המס 2011 ויתרת המענק שלא נוצלה, ניתן יהיה לקזזה במשך שלוש שנות המס הבאות (2012, 2013 ו- 2014).

יתרת המענק שלא ניתן היה לקזזה בארבע שנות המס האמורות, תשולם בשנה החמישית בניכוי 25% מסכום היתרה.

לדוגמא: עצמאי שהגיש תביעה לקבלת מענק עבור שנת המס 2011 ונמצא זכאי למענק בסך של 5,000 ₪, יוכל לקזז את סכום המענק כנגד המס שהוא יהיה חייב בו החל מהדו"ח שיוגש לשנת המס 2011, ובשלוש שנות המס הבאות, כלומר, 2012, 2013 ו- 2014. במידה שלא נוצל כל סכום המענק כזיכוי ממס בשנות המס האמורות (לדוגמא: נוצלו 3,000 ₪ בלבד), ישולם 1,500 ₪ (לאחר ניכוי של 25% מהיתרה שלא נוצלה 2,000 ₪) לחשבון הבנק של התובע ב- 15 ביולי 2016.

כיצד ניתן לערער על קביעת הזכאות?

1. הינך רשאי להגיש **השגה** על ההחלטה בנוגע לקביעת הזכאות. על ההשגה להיות **מנומקת ובכתב**, ויש להגישה תוך 30 ימים מיום שנמסרה לך הקביעה, לפקיד השומה הקרוב למקום מגוריד.
2. במידה ואינך מסכים עם ההחלטה לגבי ההשגה שהגשת, הינך רשאי **לערער** עליה בפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריד.

- דברי ההסבר המובאים כאן הם כלליים ואין לראות בהם את נוסח החוק, שהינו הנוסח הקובע והמחייב.
- לשון זכר כולל גם לשון נקבה.

מוקד מידע טלפוני: *4954 05 04 03 02 | 1-222-4954

www.mof.gov.il/taxes | 02-5656400